

อาเซียนยกร่างลดหย่อนใหม่จำกัดการใช้สิทธิถึงปี 2546

ผู้จัดการรายวัน - เจ้าหน้าที่เทคนิคอาเซียนได้จัดวางกรอบการยกเว้นข้อตกลงใหม่ว่าด้วยเรื่องการลดหย่อนข้อตกลงอาฟตา เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นในการปฏิบัติตัวแก่ทุกประเทศสมาชิก ตั้งเงื่อนไขการใช้สิทธิลดหย่อนต้องครอบคลุมเฉพาะสินค้าที่อยู่ในโปรแกรมสินค้า TEL ทั้งจำกัดอายุการใช้สิทธิซึ่งปี 2546 เตรียมเสนอ รมต. การค้า 4-6 ตุลาคมนี้ ที่จังหวัดเชียงใหม่ ก่อนจะจัดลงนามอย่างเป็นทางการในช่วงปลายเดือนพ.ย. นี้ที่สิงคโปร์

ในการร่างรายละเอียดแก้ไขข้อลดหย่อนภายใต้พันธะข้อตกลงการเปิดเขตการค้าการลงทุนอาเซียน (Modify on The Modification of Concessions) ในครั้งนี้ จะถูกเป็นพันธกรณีภายใต้ข้อตกลงเพิ่มเติมฉบับใหม่ (Protocol) โดยเงื่อนไขประนีประนอมใหม่ที่จะถูกแทรกเป็นส่วนเพิ่มเติมจากข้อตกลงซึ่งเป็นภาคีใหญ่ ในการเปิดเขตเสรีการค้าและการลงทุนของอาเซียน (CEPT)

ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่เจรจาระดับเทคนิคจะเสร็จสิ้นการประชุมเพื่อจัดวางกรอบการ Modify on The Modification of Concessions เมื่อวันที่ 23 ตุลาคมที่ผ่านมา ณ ประเทศมาเลเซีย โดยหลักการของการยกเว้นจะยึดโยงกับพื้นฐานเงื่อนไขการปฏิบัติตัวภายใต้มาตรา 28 ของสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) ก่อนที่จะปรับใช้ให้เข้ากับเงื่อนไขของ CEPT

โดยผลสรุปในการจัดทำ Protocol ครั้งนี้ ถูกนำเข้าสู่การพิจารณาร่วมกันในระดับคณะกรรมการการค้าอาเซียน (Afta Council) และที่ประชุมรัฐมนตรีการค้าอาเซียน ครั้งที่ 32 ซึ่งจะจัดขึ้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ในช่วงวันที่ 4-6 ตุลาคม 2543

จากนั้นจึงจะนำเสนอกลับเข้าสู่ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียน (SEOM) พิจารณา ก่อนจะนำไปสู่การลงนามอย่างเป็นทางการในระดับรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (AEM) ซึ่งจะจัดการประชุมร่วมกันในระหว่างวันที่ 24-25 พฤศจิกายน 2543 ณ ประเทศสิงคโปร์

“ข้อตกลงใหม่จะเพิ่มความยืดหยุ่นให้แก่อาเซียนทุกราย แต่ไม่ใช่อินยอมให้มีการถอยหลังเข้าคลอง เพราะเข้าใจว่าการลดภาษีลงมามากๆ เมื่อถึงระดับหนึ่งจะมีปัญหาและเดินต่อไปไม่ได้ เราจึงต้องเปิดช่องให้ทุกประเทศสามารถหายใจได้” เจ้าหน้าที่เจรจาระดับเทคนิคจากไทยกล่าว

ตั้ง 2 เดือนใช้สิทธิลดหย่อน
สำหรับร่างข้อลดหย่อนเพิ่มเติมครั้งนี้ จะเน้นไปยังการกำหนด 2 เดือนให้สำคัญ ภายใต้หลักการให้การให้สิทธิประโยชน์ทางศุลกากรระหว่างประเทศที่ขอใช้สิทธิลดหย่อนกับประเทศที่ได้รับผลกระทบจากการใช้สิทธิของอีกประเทศหนึ่ง โดยที่ประชุมระดับเจ้าหน้าที่เทคนิคได้ตกลงที่จะกำหนดให้มีข้อจำกัดของการใช้สิทธิระลอกการปรับลดภาษีได้แต่เฉพาะรายการสินค้าที่อยู่ในกลุ่มบัญชีสวนปรับลดอัตราภาษีชั่วคราว (TEL) ซึ่งเป็นกลุ่มสินค้าที่ถูกกำหนดระยะเวลาสิ้นสุดในการปรับลดภาษีให้อยู่ในระดับ 0-5% ภายในปี 2546

นอกจากนี้ ยังได้กำหนดเงื่อนไขการใช้สิทธิลดหย่อนให้แก่ประเทศผู้ขอใช้สิทธิลดหย่อนการปฏิบัติตามข้อตกลงว่าด้วยการปรับลดภาษีอาฟตา โดยผู้ขอใช้สิทธิลดหย่อนข้อตกลงในการปฏิบัติตามแผนอาฟตา ต้องยินยอมโอนตัวสินค้าบางชนิดเข้าสู่แผนปรับลดภาษีในระดับที่มากกว่าหรือภายในระยะเวลาที่ตนเองได้ขอลดจากรายการสินค้าที่ตนเองได้ขอลดจากรายการปรับลดตามกรอบเวลาที่ตนเองได้เคยตกลงไว้แล้วเดิม

แต่การให้สิทธิหรือขอใช้สิทธิลดหย่อนตาม Protocol ใหม่ ต้องเป็นไปตามหลักการให้สิทธิประโยชน์ต่างตอบแทน ดังนั้น ผู้ขอใช้สิทธิลดหย่อนข้อตกลงต้องยินยอมเปลี่ยนแปลงรายการสินค้าตัวอื่นๆ ที่มีมูลค่าเท่ากับมูลค่าสินค้าซึ่งประเทศผู้ขอลดหย่อนได้ขอขยายระยะเวลาการปฏิบัติตามข้อตกลงว่าด้วยการปรับลดภาษีให้แก่สมาชิกอาเซียนรายที่ได้รับผลกระทบ

ข้อตกลงใหม่จะเพิ่มความยืดหยุ่นให้แก่สมาชิกอาเซียนทุกราย แต่ไม่ใช่การยินยอมให้มีการถอยหลังเข้าคลอง เพราะเข้าใจว่าการลดภาษีลงมามากๆ เมื่อถึงระดับหนึ่งจะมีปัญหาและเดินต่อไปไม่ได้ เราจึงต้องเปิดช่องให้ทุกประเทศสามารถหายใจได้

ธานีพร นิคมานแห่งมิตร

จากการระดมแผนในครั้งนี้อย่างไรก็ตาม ระยะเวลาการใช้สิทธิลดหย่อนสำหรับสมาชิกอาเซียนภายใต้ Protocol ดังกล่าวนั้น จะสิ้นสุดลงในปี 2546 โดยที่ประชุมระดับเจ้าหน้าที่เทคนิคฯ ยังไม่ได้พิจารณาเพิ่มเติมว่าจะยินยอมให้ข้อตกลงลดหย่อนใหม่ครั้งนี้สามารถขยายระยะเวลาใช้ไปจนถึงปี 2553 ซึ่งจะมีอายุยาวสุดที่ยังสมาชิกอาเซียนทั้งหมดต้องปรับลดอัตราภาษีนำเข้าสินค้าทุกรายการลงเหลือ 0% เพื่อสนับสนุนแผนสร้างเขตการค้าเสรี

อาฟตาอย่างสมบูรณ์แบบหรือไม่ ทั้งนี้ ในเงื่อนไขข้อลดหย่อนการดำเนินการปรับลดภาษีครั้งนี้อาเซียนจะได้กำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมเพื่อรองรับการกำหนดระยะเวลาการระลอกการปรับลดสินค้าที่ถูกนำมาใช้ลดหย่อนได้ ส่วนรายละเอียดการขยายและอัตราขาดเช่นนั้น เจ้าหน้าที่อาเซียนอยู่ระหว่างการพิจารณา

อย่างไรก็ตาม พวกเขาได้พยายามกำหนดเงื่อนไขใหม่อย่างรัดกุมที่สุดเพื่อป้องกันปัญหาประเทศต่างๆจะขอใช้สิทธิเพื่อเลื่อนเวลาเข้าสู่แผนความร่วมมืออาเซียนได้ง่ายๆ ดังเช่น กรณีมาเลเซียเคยกระทำต่อไทยอีก “เราไม่ต้องการให้มีปัญหาเช่นนี้อีก เพราะมันจะบั่นทอนความน่าเชื่อถือของอาเซียน” เจ้าหน้าที่เทคนิคจากไทย กล่าว

Protocol ใหม่ในสมาชิกทุกรายของอาเซียนต้องสามารถปฏิบัติตามได้จริง ภายใต้ข้อจำกัดการใช้สิทธิลดหย่อน ซึ่งเจ้าหน้าที่ระดับเทคนิคของอาเซียนจะร่วมกันกำหนดเงื่อนไขที่ชัดเจนแก่สิทธิสมาชิกสามารถดำเนินการได้และไม่สามารถดำเนินการได้ในอนาคตด้วย

“พวกเขาจะพบกับครั้งทางโดยยืดหยุ่นเพื่อให้ทุกคนอยู่ได้ และไม่ได้เป็นการจำกัดว่าต้องเป็นสินค้าตัวใดตัวหนึ่งใน TEL แต่ไม่ได้เปิดกว้างให้ใช้กับรายการสินค้าที่ได้ปรับลดภาษีแล้ว” แหล่งข่าวกล่าว

แม้อาเซียนจะมีความคืบหน้าในการเจรจาขยายวงกว้างข้อลดหย่อนใหม่แล้วก็ตาม แต่ยังมีรายละเอียดปลีกย่อยที่ต้องทำการเจรจาอีกเล็กน้อย โดยเฉพาะกับไทยและมาเลเซีย ซึ่งเป็นต้นตอสาเหตุให้อาเซียนต้องทำการขยายการจำกัดข้อตกลงใหม่

“พวกเขายังพยายามหาทางออกให้แก่มาเลเซียด้วย ซึ่งไทยรับไม่ได้กับเพราะมันเหมือนกับว่ามาเลเซียอยากทำอะไรทำและการกำหนดเงื่อนไขข้อลดหย่อนใหม่กับมาเลเซียก็พยายามต่อรองให้ได้มากที่สุด” เจ้าหน้าที่เจรจาในระดับเทคนิคจากไทยกล่าว

วัตถุประสงค์การจัดทำข้อลดหย่อนใหม่ได้เกิดขึ้นเพื่อจัดการปัญหาสมาชิกไม่สามารถทำการปรับลดภาษีตามรายการสินค้า รวมถึงการหาทางออกในการจัดการปัญหาข้อพิพาทการค้าและการปรับลดภาษีตามกรอบโบลด์เนเจอร์ ระหว่างไทย และมาเลเซีย ทั้งนี้ ในการประชุมปลายปี 2542 ณ กรุงย่างกุ้ง ประเทศพม่า ฝ่ายมาเลเซียได้ขอเลื่อนเวลาย้ายโอนรายการสินค้า จีนเส่าน และยานยนต์อื่นๆจาก TEL เกือบครึ่งปีเป็นรายการสินค้าที่ต้องปรับลดอัตราภาษีทั่วไป (IL) เหลือ 0-5% ออกไปเป็นปี 2548 จากข้อตกลงการเร่งปรับลดภาษีระหว่างกันในปี 2546 กระทั่งฝ่ายไทยต้องแสดงจุดยืน ตอบโต้ด้วยการประกาศตั้งกำแพงภาษีสินค้าป่าละมู และน้ำมันปาล์มที่นำเข้าจากมาเลเซีย และนำมติปาล์มที่นำเข้าจากมาเลเซียในระดับที่สูงกว่าไทยให้สิทธิประโยชน์แก่ประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น

ขณะที่เจ้าหน้าที่กระทรวงการคลังจากไทยได้เคยให้ความพยายามอย่างหนักในการเจรจากับมาเลเซียเพื่อหาทางประนีประนอมแผนย้ายโอนรายการสินค้าในรายการดังกล่าว โดยเปิดโอกาสให้มาเลเซียสามารถขอ

สงวนสิทธิการใช้มาตรา 6 ของ CEPT ซึ่งจะมีผลให้มาเลเซียสามารถปรับอัตราภาษีรถยนต์ขึ้นไปในระดับเดิมเพื่อปกป้องอุตสาหกรรมภายในได้อีกครั้ง หลังอุตสาหกรรมรถยนต์ของมาเลเซียได้รับผลกระทบจากการปรับลดภาษีตามข้อตกลงครั้งนี้

แต่กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ (มิตี) ของมาเลเซียได้ปฏิเสธข้อเสนอนี้โดยให้เหตุผลว่ามาเลเซียต้องยินยอมให้มีการนำเข้สินค้าจากประเทศสมาชิกแล้วเป็นจำนวนหนึ่งด้วย ดังนั้น การที่ผู้จำหน่ายผลกระทบบางอย่างต้องใช้เวลาอย่างยาวนาน จึงได้เสนอว่าภายใต้กรอบการค้าเสรีอาเซียน สมาชิกอาเซียนเงื่อนไขของการลดหย่อนตามมาตรา 28 ของ WTO มาใช้ในการนี้

เมื่อที่ประชุมรัฐมนตรีการค้าอาเซียนได้ร่วมกันพิจารณาแล้ว จึงเห็นว่าไม่อาจนำมาตราการปกป้องที่อยู่คนละกรอบการเจรจาเพื่อเปิดตลาดอาเซียนแก่ใช้แทนกันได้ ดังนั้น จึงมอบหมายให้คณะทำงานทั้ง 2 ประเทศทำการพิจารณาปรับเงื่อนไขดังกล่าวของ WTO ให้เข้ากับเงื่อนไขข้อ 2 และ 3 ของ CEPT อีกครั้งหนึ่ง

แหล่งข่าวจากกระทรวงการคลังกล่าวไว้วันที่ 18 กันยายน 2543 ที่ประชุมคณะกรรมการกำหนดท่าทีในอาฟตาจากประเทศไทย ซึ่งมีนายธานีพร นิคมานแห่งมิตร เป็นประธาน จะมีการประชุมเพื่อสรุปการยืนยันท่าทีการเจรจาในเวทีอาเซียนที่จังหวัดเชียงใหม่อีกครั้งหนึ่ง

ทั้งนี้ นอกจากการประชุมใหญ่ในอาฟตาจะมีการประชุมในหัวข้อ Modify on The Modification of Concessions แล้ว ที่ประชุมยังจะมีการหารือถึงข้อตกลงว่าด้วยแผนการเปิดเขตเสรีการค้าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์อาเซียน (e-ASEAN Agreement) ซึ่งฝ่ายไทยย้ำว่า จะดำเนินการเปิดเสรีเฉพาะกลุ่มสินค้า ITA-1 ซึ่งจะเป็นไปตามกรอบที่คณะรัฐมนตรีได้เคยมติไว้

การเปิดจากเจรจาหัวข้อ e-ASEAN Agreement ได้เกิดจากแรงผลักดันของประเทศสิงคโปร์และมาเลเซีย แต่ที่ใกล้สุดจากมาเลเซียนั้น แหล่งข่าวจากกระทรวงการคลัง กล่าวไว้ ได้รับมติที่กของคณะกรรมการเมื่อวันที่ 18 กันยายน 2543